

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
---	--

Práce: diplomová
Posudek: oponenta
Práci hodnotil: PhDr. Jaromír Murgaš, CSc.

Práci předložil(a): Bc. Václav Jindřich
Název práce: Fenomén hry ve filozofii (se zaměřením na myšlenky E. Finka, H. G. Gadamera a L. Wittgensteina)

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je podle Úvodu „poskytnout čtenáři vhled do filozofických koncepcí“ autorů uvedených v názvu práce, a to „s důrazem poukazu na význam a roli fenoménu hry v nich“ (str. 1). K tomu je prý „obohacena o sociologizující a psychologické přístupy k řešení nastolené problematiky, a to u R. Cailloise a J. Huizingy. Cíl tedy sice není jasně specifikován a slovo „řešení“ je zde jako klišé, nicméně práce slušně splňuje požadavky na diplomovou práci a obsah záměru pojednat o hře také odpovídá (jinou věcí samozřejmě je, nakolik co „poskytne čtenáři vhled“).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce vychází z dobrých a náročných autorů a jejich i přibližným zpracováním student svůj výkon i svou práci základně řadí mezi relativně dost slušné diplomové práce. Autoři jsou dobří, je jich dost, sama práce má velký rozsah... ale na kvalitu konečného obsahu až příliš velký a zbytečně zahlcující, což samo o sobě snižuje hodnotu práce. Zpracování všech titulů totiž není moc precizní a „méně“ množství ve prospěch „kvality“ by tu snad mohlo být „více“. Tvůrčí přístup, pokud se o něm dá mluvit, spočívá jistě schopnosti pracovat s zpracovávanými texty, jistě i ve vlastním uspořádání všeho toho materiálu... ale zčásti pak už jen v kupení dalších a dalších dílčích i zásadnějších pohledů na hru - až se vše, co by mohlo být nosné, „tak nějak“ utopí (jen) v množství informací.

Text práce hlavně referuje nebo jen parafrázuje, i když místy i kombinuje předlohy. Je to pak trochu slepenec (střepů a střípků), bohužel žádná kloudná syntéza. Parafráze jsou někdy lepší, někdy méně adekvátní (u těžších autorů, jako je Fink, Gadamer, případně Huizinga) – student neumí úplně potřebně ani vysledovat delší souvislou myšlenku textu předlohy, ani pak nějakou zformulovat ve vlastním textu (až v Závěru snad nějaké formuluje), odlišit podstatné od méně podstatného. Kombinované použití autorů pak někdy je jen mechanickým přiložením doplňujících se momentů, bez ošetření významové kompatibility různých východisek – někdy to je možné, jinde to skřípne. Celková práce je tak zčásti poněkud plošnou tříští předrcených původních celků výkladů o hrách. Na první pohled text vypadá dobře a autor místy i pěkně uvádí koncepci jako příslušnou nějakému autorovi, v následujících řádkách se ale student docela často stává přebírané koncepci poplatný a přebírá její myšlenky, jako by to byly objektivní skutečnost. Není zde kritický přístup a srovnávající úvaha – až něco z toho druhého v Závěru. Ve vykládané koncepci občas student „skáče/přeskakuje“ bez pochopení vykládaného stanoviska, jen „po jejich střepech“; opravdu by bylo třeba více pozornosti k myšlence, její souvislosti, postupu jejímu kontextu autora, ne jen k vysbírání informací. A případně „skáče“ i od ní (- jakoby „šup jinam“). Při detailnějším pohledu čtenář na řadě míst uvidí docela dost takových drobných nedostatků či zádrhelů, které, škoda, vedou ke snížení oceněníhodnosti a náročnosti výsledné práce (viz níže).

Ilustrace k výkladu autora, jak některé části nenavazují dost jasně či dokonce skoro vůbec:

První případ ilustruje např. přechod str. 11 a 12: od jakéhosi krátkého výkladu o Gadamerovi na str. 11 přechází text skokem k větě o Kantově estetice na str. 12 ... než se posléze dozvíme, že zde půjde zase nějak o Gadamera a jeho pojetí hry, ale podané z jiné sekundární literatury než předtím.

Druhým případem, když na str. 27 po předchozím jakémisi výkladu o agonálních hrách (4.1) najednou se šokem čteme vyprávění o uprchlých tygrech. Orientace nabudeme až dále krátkým výkladem o k němu patřící dětské „bojové“ hře) (na níž se ilustrují UDAJNÁ „specifika bojových her“ – ve skutečnosti ale jen specifika KAŽDÉ kolektivní hry!! Celá část „4.1 Hry agonické povahy“ (samozřejmě má být „agonální“,

jinde to ale autor má) se nachází v kapitole označené jen deset řádek nad částí 4.1 názvem „4. Základní psychologické herní postoje“. (– Poznámám ještě, že další příklad hry agonálního typu nepředvádí o těchto hrách zase skoro nic! (kromě snad vzrušení?); a na příklad pak hned navazuje pod názvem „4.2 Agonální princip v archaických a kmenových společenstvích“ rozporný či přinejmenším obsahově nevyhraněný odstavec o tom, co píše o účelech hry Huizinga – srov. str. 28)

Ponecháme-li stranou případné další takové případy, snad každý čtenář posudku může vidět určitý menší zmatek jak v následnosti psaní textu, tak i vedení a pojmenovávání myšlenek a také i obsahu výkladu (navíc, jaký je vztah mezi „hrami“ a „herními postoji“? A případně pak v dalších částech i „herními principy“, popř. „typy“?)

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je co do formálního úpravy členěná přijatelně, co do smyslu jednotlivých částí zvláště a ne vždy dobře - viz. např. jen v obsahu jednak uváděnou kap. 4, jednak pak kap. 8. – dvě podkapitoly o „puhu“ v kapitole o „hře jako vyjádření plnosti lidského bytí“? Jazykový projev v práci je vesměs dobrý, pokud tedy vždy neuvažujeme o tom, co vyjadřuje.

Formulace „proti pravidlům, tak hru akorát zkažíme“ (str. 16) a pak „Nemáme zde na mysli nic, co by přesahovalo oblast hry. Pokud hru samu o sobě nebudete brát vážně, tak ji akorát zkažíte.“ Jednak nespisovnost „akorát“, jednak nesprávné užívání mluvnických osob ve výkladu (v kvalifikační práci) o něčem. Nehledě na nesprávné oslovení čtenáře, v obou větách – a v mnoha dalších v práci – „my“ neznamená autorský plurál studenta, nýbrž původního autora předlohy, plurál, který od něj student nesprávně přebírá.

Opakovaně nesprávná vazba slova „jako“: „nazývají jako“ - např. dvakrát na str. 29.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Jen souhrn z řečeného jinde: Práce je dobrá tím, co vše dobrého zpracovala a že to autor vůbec do nějaké míry uměl přečíst a něco z toho formulovat. Do nějaké míry ale obojí neuměl, vznikl příliš dlouhý a vnitřně nejasný a nic moc neřikající a ani neujasněný konglomerát povídání o hrách, jejich typech, aspektech a mnohém možném okolo nich. Je to škoda, kdyby se autor uměl omezit a přimět k promyšlení, mohla to být dobrá práce. Takto je to hlavně rozsáhlý soubor informací, trochu „se skladem“, výsledně bohužel ale ne moc „s ladem“.

Osobně se mi zdá nejslušnější kapitola o Wittgensteinových motivech vztahu jazyka a hry (možná proto, že to neznám podrobněji), nicméně do celku práce moc nezapadá. Společně s dalšími dvěma kapitolami postupně obsah práce „přepřeluje“, aniž by z toho plynul nějaký užitek pro celek práce nebo nějakou možnou ucelenou syntézu zachycení hry. Škoda, chtělo to práci před odevzdáním probrat, vyházet třetinu věcí a zbytek „protáhnout“ myšlenkami, dávajícími vše do nějakého celku se smyslem a sdělením nebo aspoň jasnou strukturou... I za škodlivé „přetažení“ práce bych se výjimečně v tomto případě dokonce klonil ke snížení hodnocení na „dobře“.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Autor nezdůvodňuje, proč mezi hry zařadil (nebo proč tady o ní píše?) *kulu* (str. 30); ta je dost zvláštní věcí. To už spíše mohl zařadit svádění... Hned zatím popis principu/postoje(?) „závratě“ (ilinx) je zpočátku nejasný.. také by případně stál za vysvětlení – nakolik je to tělesné, nakolik duševní, je z toho něco více hrou? A také zahrnout „obřady, magie, liturgie, svátosti“ vše pod *hru* – to by jej leckdo hnal klackem, i od státnic (a nebyla by to také hra?)...

Jak jdou autorovi dohromady Fink a Gadamer se svým přístupem k významu hry a naproti tomu Caillois, když uvádí, že „... hra.. se bytostně distancuje od reality“ (cit. na str. 32)? (na str. 33 v poslední větě dokonce někdo – Caillois nebo Jindřich? A kdo s nimi? – „víme“, (že) „se bytostně distancuje od reality, protože ohrožuje její samotnou existenci“. Jak to jde dohromady? A kdo to zastává, stejně jako následující odstavec na str. 34 (a podobně mnohde jinde): Caillois? Jindřich? - A k nim Murgaš? Či kdo?

Caillois se zde vůbec projevuje zajímavě, momentálně ale nemohu ověřit, nakolik to patří k Jindřichově podání – „masku jsme původně vnímali jen jako neškodnou hračku“ (str. 39) – kdo, kdy, v jakém kontextu – nemělo by to tam být zachyceno také? Mnoho kultur mělo o maskách vážnější mínění.

Otázek by k textu bylo více, ale obhajoba by se zahltila.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Spíše „dobře“ než „velmi dobře“. Jen jestli bude obhajoba jasná, lze uvažovat o lepším z těchto stupňů.

Datum: 14.5.2014

Podpis:

